

KOORDINUOTI VEIKSMAI EEPLIANT3 NAUJIENLAIŠKIS

Rūkas kyla

(dėl gaminio neatitikimo
reikalavimams)

Šiame leidinyje akcentuojamos problemos:

- ✓ Prasti preliminarūs patikrinimų dėl energijos ženklavimo (EŽ) reikalavimų laikymosi ir dokumentinių patikrų dėl ekologinio projektavimo (EP) informacijos
- ✓ Derinimo naujovės: ekologinio projektavimo neatitikimų nustatymo suderinamas su EP/EŽ ADCO
- ✓ Bandymo įrenginių, naudojamų atliekant energijos testavimus EEE šalyse nustatymas
- ✓ Kaip rinkos priežiūros institucijos gali sustiprinti bendradarbiavimą su muitine?
- ✓ Išskylančių problemų ir patirties nagrinėjimas

This project is funded
by the European Union

vores bureau

2019 m. birželio mėn. ES finansuojamas **EEPLIANT3 Koordinuotas veiksmai** pažadėjo sustiprinti transnacionalinę atitikties kontrolę ir įdiegti daugybę naujovių, skirtų pagerinti su energija susijusių gaminių, patiekiamų į bendrąją rinką, priežiūrą. Mes pažadėjome radikalius pokyčius, kurie padės įvykdyti dalį įsipareigojimų klimato kaitos srityje iki 2050 m. Po 30 mėn. bendro darbo pristatome, kaip gerai mes laikomės savo pažadų ir, kokią pažangą iki šiol padarėme?

Prasti preliminarūs etikečių, dokumentų ir internetinių patikrinimų rezultatai

Iki šiol atlikti dokumentiniai ir internetiniai patikrinimai atskleidžia niūrius produktų neatitikties rodiklius.

Oro kondicionierių (A/C) ir pstatomų ventiliatorių **108 dokumentų patikrinimo metu** (padalytas A/C: 56, kanalinis: 31, ventiliatoriai: 21), 23% etikečių buvo neteisingos (pvz., neteisingai nurodytos vertės, o 49% modelių turėjo problemų su vardinių parametrų lentele (pvz., trūko verčių, neteisinga informacijos tvarka), 69% su techninės dokumentacijos deklaracija (pvz., trūksta duomenų) ir 78% su CE deklaracija (pvz., trūko nuorodos į standartus ir reglamentus). Atliekant internetinių parduotuvių patikrinimus (patikrinta 470 tinklalapių), 237 iš 271 etikečių buvo neteisingos, o 190 atvejais trūko pačios etiketės, 179 atvejais nerasta vardinių parametrų lentelės.

Panašius duomenis parodė skalbinių džiovyklių patikrinimai (104 dokumentų patikrinimai). 18% neatitikimų yra susiję su etikete. 53% iš 104 patikrintų vienetų neturėjo problemų su vardine parametrų lentele, 43% - su CE deklaracija ir 28% - su technine dokumentacija. Be to, iš 436 patikrintų elektroninių parduotuvių puslapių, tik 58 iš 276 etikečių buvo nurodytos teisingai, 94 atvejais trūko etiketės ir 143 atvejais nerasta vardinių parametrų lentelės.

Patikrinus 96 vėdinimo įrenginius paaiškėjo, kad 27% šių gaminių techninėje dokumentacijoje arba vardinių parametrų lentelėje buvo klaidų, kurios lėmė pirkimo sprendimus. 60 internetinių parduotuvių patikrinimai parodė, kad 75% iš 111 patikrintų produktų neatitinka nustatytų reikalavimų.

Mūsų vandens šildytuvų ir karšto vandens talpyklų kampanijoje galutinis dokumentų patikrinimų rezultatų konsolidavimas vis dar vyksta, nes šiuo metu tikrinama daugiau gaminių. 13 iš 20 neatitiko reikalavimų, 45 iš 54 elektrinių vandens šildytuvų ir 22 iš 24 vandens šildytuvų šilumos siurblių neatitiko reikalavimų remiantis rinkos priežiūros institucijos vertinimu. Pastebėta, kad patikrinimo metu randama daugiausiai neatitikimų dėl CE deklaracijos ir ekologinio projektavimo informacijos reikalavimų nesilaikymo.

Šių gaminių laboratoriniai tyrimai vis dar vyksta.

Ekologinio projektavimo neatitikimų klasifikavimas: nuo koncepcijos iki naujovių srityje

Reglamento (ES) 2019/1020 įgyvendinimas ir naudojimas įgaliojimas jį taikant, turėtų būti proporcingas ir adekvatus neatitikimo pobūdžiui ir poveikiui. Tam, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų vykdyti savo įsipareigojimus ir atliekant ekologinio projektavimo patikras, EEPLIANT3 prisideda prie EL/ECOD ADCO darbo kuriant naują rizikos klasifikavimo metodiką dėl ekologinio projektavimo neatitikties. Pirmąjį laipsniškos procedūros projektą kartu su specialiai pritaikyta vertinimo priemone dabar gali išbandyti atitinkamos EEPLIANT3 darbo grupės.

Bandymo įrenginių naudojamų atliekant energijos testavimus EEE šalyse nustatymas

Patikros bandymų organizavimas ir patvirtinimas yra pagrindinė rinkos priežiūros veikla. Turėti prieigą prie akredituotos bandymo įrangos, reikalingos energijos testavimui, daugeliui yra sudėtingas uždavinys. Atsižvelgdamos į tai, kai kurios rinkos priežiūros institucijos kuria savo vidinį testavimo pajėgumą, o kiti ir toliau stengiasi rasti prieinamą tinkamos klasifikacijos komercinę bandymo įrangą.

EEPLIANT3 atliko dvi ES rinkos priežiūros institucijų ir komercinių bandymo įstaigų, akredituotų EEE šalyse EŽ/EP srityje, apklausas, siekiant nustatyti bandymo laboratorijų pajėgumą. Apklausos rezultatai atitinka Komisijos Jungtinio Tyrimo Centro išvadas ir tai rodo, kad nedaugelis rinkos priežiūros institucijų turi patikros kokybės (EN17025 ekvivalento) bandymo įrangą, o kai kuriose valstybės narėse nėra arba yra labai mažai laboratorijų, tinkamų bet kokio tipo EŽ/EP bandymams atlikti. Todėl prieiga prie tinkamos kvalifikacijos bandymo įrangos, naudojamos visiems gaminiams, kuriems taikomas ekologinis dizainas ir energijos ženklavimas, nesvarbu ar priklausančios rinkos priežiūros institucijai ar komerciniam subjektui, daugeliui rinkos priežiūros institucijų yra pagrindinė kliūtis atlikti pilną atitikties patikrinimą.

” Pradinio kapitalo investicijų nepakanka norint užpildyti atotrūkį tarp ES rinkos priežiūros institucijų poreikių ir realybės, susijusios su EŽ/EP bandymų pajėgumu. Taip pat reikės tvarių finansavimo šaltinių, kad būtų užtikrinta nuolatinė bandymų patirtis ir priežiūra. ”

Rafael Guirado (FFII-LCOE-Spain), WP Lideris

Bendradarbiavimo su muitine stiprinimas

Naujausi duomenys rodo, kad 2019 m. 28,6% muitinės patikrinimų metu buvo aptiktos nesaugios arba reikalavimų neatitinkančios prekės, 98% gaminių buvo sustabdyti prie dešimties ES valstybių narių sienų.

Dėl ankstyvųjų tiesioginių platformų, klestinčios naudotų prekių rinkos, elektroninės prekybos augimo ir didelio iš trečiųjų šalių į ES šalis įvežamų produktų kiekio, sienų kontrolė yra būtina, siekiant aptikti ir užkirsti kelią į ES reikalavimų neatitinkantiems ir pavojingiems gaminiams.

Šiuo tikslu **rinkos priežiūros institucijų bendradarbiavimas su muitine gali pakeisti vyraujančias tendencijas**. EEPLIANT3 atliko **internetinę apklausą ir vėliau surengė keletą pokalbių su ES muitinės institucijomis dėl EŽ/EP teisės aktų**.

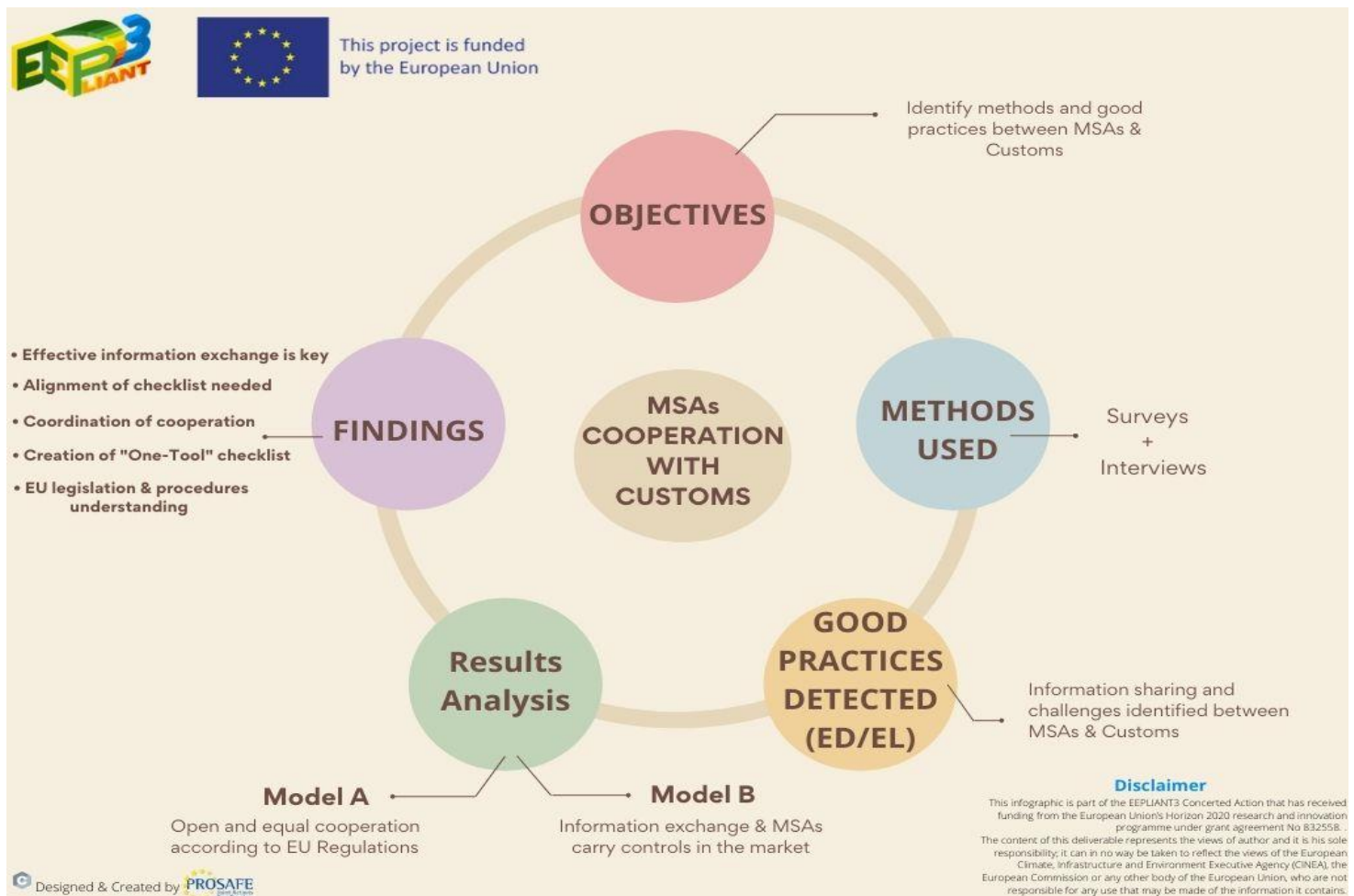
Tikslas buvo sukaupti dabartinę gerą muitinės kontrolės praktiką ir pateikti rekomendacijas, kaip užmegzti sistemingą bendradarbiavimą, siekiant padidinti su energija susijusių gaminių kontrolės lygį.

Geroji praktika bendradarbiaujant su muitine

Rezultatai rodo, kad šiuo metu EŽ/EP srityje sisteminiis rinkos priežiūros specialistų ir muitinės bendradarbiavimas yra ribotas. Nepaisant nacionalinių skirtumų, buvo nustatytos bendros geros praktikos gijos:

- Atviri komunikacijos kanalai ir pagrindinių kontaktinių asmenų muitinėje paskyrimas yra sėkmės veiksniai;
- Yra abipusis poreikis stiprinti gebėjimus ir teisės aktų bei procedūrų supratimą;
- Rinkos priežiūros institucijos turėtų teikti pirmenybę muitinės darbuotojų švietimui apie EŽ/EP teisinius reikalavimus ir konkrečius reikalavimus, taikomus kiekvienai produktų sričiai;
- "Vieno įrankio" kontrolinio sąrašo sudarymas visiems formaliems reikalavimams gali palengvinti darbą;
- Bendros ryšių palaikymo tarnybos valstybėse narėse gali atlikti pagrindinį vaidmenį koordinuojant bendrą veiklą.

EEPLIANT3 sieks ištirti nustatytos gerosios praktikos tinkamumą dirbant su apšvietimo gaminiams.

Contact details: Ioana Sandu, Executive Director
PROSAFE Office, Avenue des Arts/Kunstlaan 41, 1040 Brussels, Belgium, +32 2 8080 996/-97
eeplicant3@prosafe.org / info@prosafe.org / www.eepliant.eu / www.prosafe.org

@EEPLIANT, @PROSAFE_ORG

Project Leader: Bram Verckens, Head of Department, FPS Economy, Directorate of General Energy, Infrastructure and Controls
 economie Brussels (Belgium)

Iššylančių problemų ir patirties nagrinėjimas

Pirmajame bendrųjų veiksmų įgyvendinimo etape buvo analizuojami įvairūs iššūkiai ir proceso metu išmoktos pamokos. Kai tik **išmanieji skaitmeniniai įrankiai yra** naudojami, jie daro tiesioginį poveikį rinkos priežiūrai, tačiau šios pastangos yra fragmentiškos dėl rinkos priežiūros institucijų išteklių ir prioritetų. EEPLIANT3 užpildo spragą, sukurdamas **4 elementų IT įrankių portfelį, kurį sudaro:**

- 1) Įkėlimas į ICSMS sistemą (remiantis ankstesniais darbais pagal MSTyr15 ir EEPLIANT2 projektus);
- 2) WebCrawler;
- 3) inovatyvus AI/Robotics projektas; ir
- 4) “Greiti laimėjimai” (t. y. ‘greitai laimi’ mini projektai).

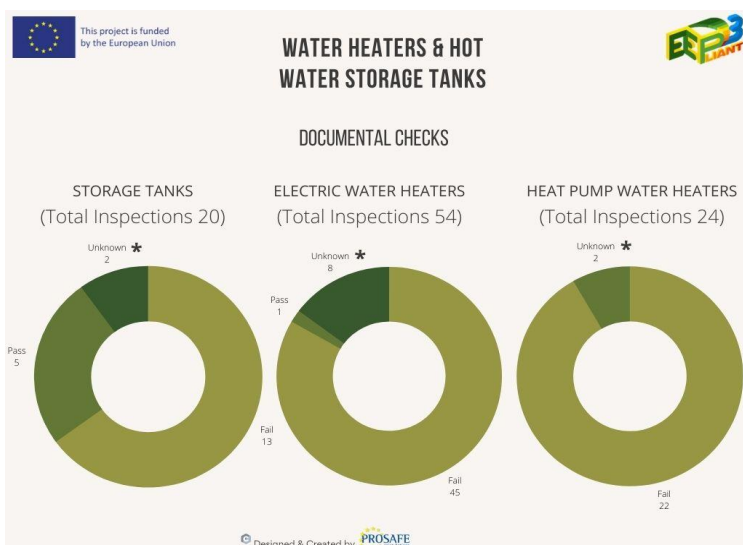
Tačiau investuoti į tokių priemonių kūrimą neužtikrinant tvarumo per ilgalaikę globą ir priežiūrą pasibaigus projektui, yra, kitaip tariant pastangų, pinigų ir išteklių švaistymas. Šiuo metu EEPLIANT3 siekia nustatyti ir iširti visas galimybes ir įmanomus šios problemos sprendimus kartu su Europos Komisija ir ES produktų atitikties tinklu.

Žinoma, kad žinių ir patirties, reikalingų formalių EŽ/EP reikalavimų atitikties patikroms, trūkumai turi įtakos rinkos priežiūros veiksmingumui.

EEPLIANT3 dalyvauja įvairiuose internetiniuose mokymuose ir tiesioginiuose bendruose veiksmuose, įskaitant naujovišką **darbuotojų mainų schemą**, kurią sudaro aštuonios pritaikytos programos, sukurtos bendradarbiaujant su EŽ/EP ADCO.

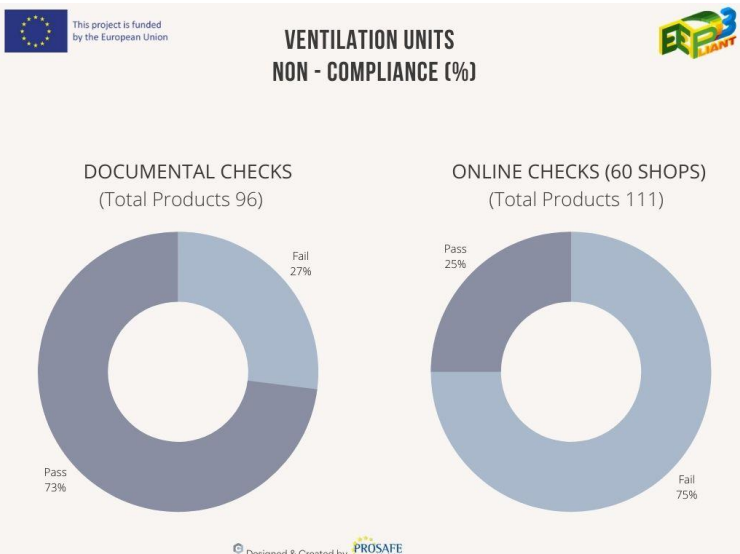
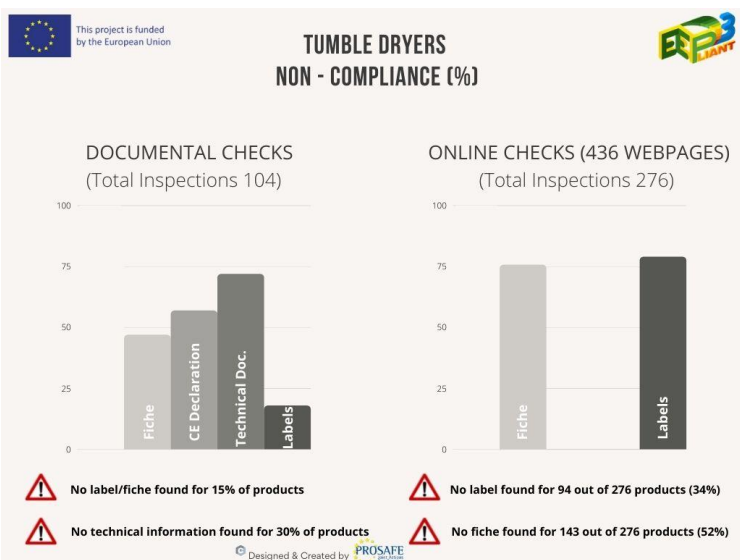
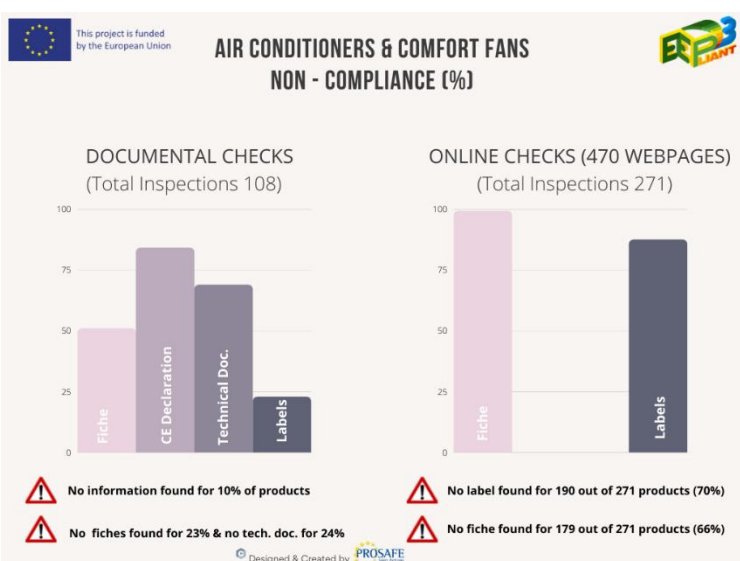
Preliminarūs rezultatai (#1)

Nėra statistiškai reprezentatyvūs

Preliminarūs rezultatai (#2)

Nėra statistiškai reprezentatyvūs

*‘nežinoma’ reiškia, kad šiuo metu rinkos priežiūros institucijos negali suformuoti nuomonės apie gaminio atitiktį - atitinkami ūkio subjektai rinkos priežiūros institucijos prašymu pateikia paaiškinimus ir papildomą informaciją (vykdoma)

Disclaimer

This newsletter is part of the EEPLIANT3 Concerted Action that has received funding from the European Union’s Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 832558.

The content of this deliverable represents the views of author and it is his sole responsibility; it can in no way be taken to reflect the views of the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA), the European Commission or any other body of the European Union, who are not responsible for any use that may be made of the information it contains.